

TEMA: HÀBITAT SOSTENIBLE

Davant un context d'emergència climàtica i residencial, un hàbitat sostenible ha de plantejar-se l'espai mínim per persona, buscant un equilibri entre confort i eficiència en l'ús de recursos, evitant així un consum excessiu d'energia i materials.

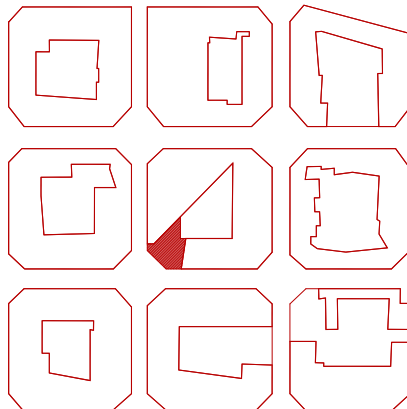
Per a no comprometre la qualitat de vida, una manera de compensar la reducció de superfície és compartir espais. Aquest curs aborda l'hàbitat com a punt de partida d'una vida col·lectiva i solidària, entesa com un espectre més ampli que l'habitatge en la seva dimensió privativa, i explora formes de convivència basades en el suport mutu que fomentin la solidaritat i el sentit de pertinença a la comunitat.

S'exploraran noves maneres de compartir l'espai, adoptant diferents escales de convivència, perquè no tots els usos poden compartir-se per la mateixa quantitat de persones.

Es proposa una primera escala de convivència **dins cada casa**, adoptant la tipologia clúster per a reflexionar sobre l'espai personal mínim necessari. L'objectiu és reduir l'espai privatiu per a ampliar l'espai compartit. Cada casa constitueix una unitat de convivència (clúster) amb accés propi, que inclou una àrea compartida i diverses unitats habitacionals destinades a la intimitat.

Fora de casa, sorgeix una altra escala de convivència que integra més persones: els espais col·lectius. A més de les circulacions (espais comuns), aquest programa col·lectiu pot incloure sala polivalent, sala de nens, sala biblioteca, bugaderia, apartament satèl·lit, sala per a workshops i hort urbà, entre altres possibles usos. Són espais que afavoreixen la interacció social i la formació de comunitat. La ubicació estratègica d'aquestes zones col·lectives ajuda a polaritzar recorreguts i fluxos dins del conjunt, promovent la trobada i la vida en comunitat. Obrir alguns d'aquests àmbits — com la sala polivalent o la cuina col·lectiva — a l'espai públic ofereix l'oportunitat d'establir llaços amb el teixit social del barri.

Una ecologia de les relacions humanes es construeix no sols compartint espais, sinó també posant en comú i en xarxa els recursos materials, climàtics i energètics. L'hàbitat ha de permetre als habitants controlar aquests recursos i l'estacionalitat del clima.

PROGRAMA: HÀBITAT PARA 84 / 90 PERSONAS

Es proposa dissenyar un suport arquitectònic per a la convivència intergeneracional que aconsegueixi un equilibri entre el privat i el públic, l'individual i el col·lectiu, el propi i el compartit; i que permeti altres formes de vida més enllà de la família nuclear, incloent-hi solters, parelles de qualsevol edat i petites famílies monoparentals. Això respon a una societat en la qual, segons estadístiques recents, la natalitat està descendent, les llars unipersonals estan augmentant i la població envellaix.

S'estableix una edificabilitat de 4.200 m², distribuïts en un mínim de 6 clústers i un màxim de 12. Cada clúster pot tenir entre 7 i 15 persones. S'estableixen límits màxims i mínims per a oferir flexibilitat i adaptar-se millor a les restriccions geomètriques del solar. Es combinaran tres tipus d'unitats residencials — individuals 25m², dobles 35 m² i triples 45 m² —

Respecte als espais col·lectius, es disposa d'una superfície de 600 m² que cada projecte repartirà i programarà amb diferents usos i dimensions, incloent-hi obligatòriament un aparcament per a almenys 84 / 90 bicicletes, una bugaderia comunitària, una cuina col·lectiva i una sala polivalent.

Amb la finalitat d'establir vincles amb el barri, s'ha de contemplar la connexió de l'interior de l'illa amb els carrers circumdants, de manera que s'incorpori a l'espai públic de la ciutat.

SUPERFÍCIES HÀBITAT 84 / 90 PERSONES

- Superfície solar: 812 m²
- Edificabilitat: 4.200 m²

CLÚSTER / UNITAT DE CONVIVÈNCIA

- Nombre total de clústers: màxim 12 (aprox. 300m² per clúster) / mínim 6 (aprox. 600 m² per clúster)
- Nombre de persones per clúster: mínim 7 / màxim 15
- Nombre d'unitats habitacionals per clúster: lliure (mínim un de cada tipus per clúster)

Unitats habitacionals:

- Individual (1 persona): màx. 25 m² (un espai amb bany i kitchenette)
- Doble (2 persones): màx. 35 m² (dos espais, bany i kitchenette)
- Triple (3 persones): màx. 45 m² (tres espais, cadascuna amb bany i kitchenette)

Espai compartit:

- Sala d'estar
- Cuina-menjador
- Bany adaptat

ESP AIS COL·LECTIUS (600 m² construïts)

- Espai per a 84 / 90 bicicletes
- Cuina col·lectiva
- Sala polivalent
- Bugaderia

Calendari	Calendari	2Q CURS 24/25
3 febrer	Presentació 18h. Curs/Lloc/Programa Pere Joan Ravetllat Carles Enrich Marta Peris	
5 febrer	Lliçó Inaugural J.Pascual / E. Bonell	
10 febrer 12 febrer	Primer dia Taller Primer Tema Volum E:1/300	
17 febrer 19 febrer	Taller Classes instrumentals C.B./P.R./M.M Xamfrà /Coberta	
24 febrer 26 febrer	Taller Segon Tema Agregació	
3 març 5 març	Taller Taller	
10 març 12 març	Taller Primer Lliurament Mid-Term	
17 març 19 març	Taller Sessió Crítica	
24 març 26 març	Taller Classes Instrumentals J.B./P.J.R. Sist.Const./Envolvents	
31 març 2 abril	Taller Taller	
7 abril 9 abril	Tercer Tema Envolupants Taller	
14 abril 16 abril	Festiu Festiu	
21 abril 23 abril	Festiu Taller	
28 abril 30 abril	Taller Taller	
5 maig 7 maig	Taller Segon lliurament	
12 maig 14 maig	Avaluació Continuada Avaluació Continuada	
10 juny	Lliurament final i acte de cloenda	

Introducció:

Terra i Aire

La necessitat d'habitatge a Barcelona és cada cop més urgent, ens queden pocs espais on sigui possible imaginar noves comunitats habitacionals. És per això que plantegem trobar nou sentit a espais buits existents donant la possibilitat d'oferir nous llocs i maneres de viure.

El lloc on hem treballat i continuarem treballant aquest segon quadrimestre és la illa delimitada pels carrers de Calàbria, Viladomat, Aragó i el nou eix verd de Consell de Cent. Un àmbit aparentment regular i homogeni però on sovintegen els patis interiors d'illa ocupats amb edificacions industrials i els creuaments amb passatges.

Després d'haver explorat les potencialitats del manteniment de construccions industrials, en aquest segon quadrimestre proposem la sutura urbana del buit actual del xamfrà entre els carrers Consell de Cent i Calàbria. Una cantonada de l'eixample, actualment no edificada en connexió amb l'interior d'illa i la nau industrial que coneixem del quadrimestre anterior. La intersecció dels carrers a l'eixample ha generat històricament un gran nombre de solucions i propostes diverses especialment en el tema de l'habitatge. Un emplaçament, el del xamfrà, paradigmàtic a Barcelona en aquest cas orientat a Sud, i amb mitgeres d'importants dimensions a cada costat que presenten algunes irregularitats.

També en aquest segon quadrimestre ens proposarem fer més accessible l'interior d'illa des de la mateixa estratègia d'implantació en el xamfrà millorant el context urbà i l'espai públic.

Curs 2024/25 2Q
Responsables curs:
Pere Joan Ravetllat
Marta Peris

Professors:
Jordi Badia
Pau Bajet
Conxita Balcells
Carles Enrich
Miquel Maríné
Pablo Roel
Xavier Ros
Aleix Salazar
Roger Such

Assistents a la docència:
Patricia Martínez
Natasha Menorca

habitatge i ciutat

HOUSING & CITY
DPA ETSAB UPC
PROJECTES 3R CURS

amb el suport de

**GIRA
LAMP**

habitatgeiciutat.com
info@habitatgeiciutat.com
FB | @habitatgeiciutat
IG | @housingandcity

2Q
Terra i Aire

Aules tallers | A-31, A-32, A-33, A-34, A-51, A-52,
A-53, A-54 i A-55.
Sessions col·lectives i conferències | Sala d'Actes